

जिल्हा परिषदा व ग्रामपंचायतीनी पाणी पुरुषां योजनेचा संपूर्ण खर्च योग्य पाणी पांडी वर आफक्कम त्याच्या वस्तुलीलानंक काशणेचावत.

महाराष्ट्र राजनी

याम विकास व जलसंरक्षण विभाग,

शासन परिपत्रक क्रमांक एलएफसी २००४/प.क.४५४०/विना-३(२४)
संप्राप्ति, संवार्ष ४०० ०३२, विनाक-१४ फर्ले, २००५.

सासन परिपत्रक

साज्ज्यातील अनेक घाम पंचायती घ जिल्हा परिषदी हया स्थानिक स्वशाज्य संस्थांकडून पाटकंधारे नहामडलांना पाणी पडीची अकडाकी भोड्या प्रभाणावर देय आहे असे पाटकंधारे तिमागाने या प्रिभागाच्या निर्दर्शनात आणले आहे.

२. पाणी पुरवठा योजना ही घाण्याचा लाग घेणा-या लाभाव्याकऱ्यून वसूल केल्या जाणाऱ्या पाणी पडून वालणे अपेक्षित आहे. त्यासाठी द्विती निधी घायशाया लागणे हे योग्य नाही. स्थानिक स्वशास्त्र संस्थांनी आपल्या योजनेचा संभाव्य खर्च लक्षात घेऊन, पाणीपट्टीची आकारणी कफन ती वसूल केसी पाहिजे परं त्यातूनेच योजना घालविली पाहिजे. पाटवऱ्यारे महारऱ्यांना देव असलेलो पाणी पट्टीची रक्कम, त्यांनी वसूल केलेल्या पाणीपट्टीत त्यरित अदा केली पाहिजे.

३. प्राणी पाणी पुरवठा योजनेवरील खर्चाच्या ग्रमाणात जिल्हा परिषदा व ग्रामपंचायतींना पाणीपट्टी बसविता याची वासारी शासन अविसूचनी याच विकास व जलसंचार विभाग ग्रामांक घीपीएम २०००/ प्रक्र १३६३/२२ दिनांक १७.१.२००२ अन्वये पाणीपट्टीची कमाल मर्यादा काढून टाकण्याहा आली आहे. असे असले तरी संवेदीत जिल्हा परिषदा व ग्रामपंचायती पाणी पुरवठा योजनाच्या खर्चाच्या ग्रमाणात पाणीपट्टी बसवित नाहीत व बसविण्यात आलेल्या पाणीपट्टीची संपूर्ण घसुली करीत नाहीत. त्यामुळे, योजनेची दीज बिले, पाटवड्यारे विभागाची पाणीपट्टीची बिले वेळस्थावेची अवा केली जात नाहीत.

४. योग्य पाणीपट्टीची आकाशणी न करणे अथवा आकाशणी केलेल्या पाणीपट्टीची योग्य प्रभावात वसूली न करणे या दोन्ही जावी विकास कामाशर विपरित परिणाम करणाऱ्या आहेत. कारण असा परिस्थितीत संवेदित जिल्हा परिवदा/ग्रामपंचायतीका अपल्या अन्य उत्पन्नातून पाणीपुरवठा योजना आलवारी लागते अथवा पाटवंधारे विभागाची पाणीपट्टीची थकावाकी तसेच पाणी पुरवठा योजनांची वीज देयके न भरण्याकडे जिल्हा परिवदांचा/ग्रामपंचायतीचा कल जातो. तरी, असा पाणंडा पद्धु नव्ये यासाठी धांगल्या पद्धती अयलंबण्याची गरज आहे. याशिवाय, पाणीपुरवठा योजनेच्या लाभाध्यांना योग्य पाणी पट्टी भरावी लागली नाही तर पाण्याचा वापर ते योग्यप्रकारे करण्याची शक्यता कमी होते व त्यामुळे पिण्याच्या पाण्याची समस्या आषखी गंभीर होते. तरी, लाभाध्यांनी योग्यप्रकारे पाण्याचा वापर करण्यासाठी योग्य पाणीपट्टी दरावी आकाशणी करून ती वसूल करणे हा एकमेव धेट उपाय आहे.

५. या पार्श्वभूमीदर, या परिपत्रकाच्चारे, सर्व जिल्हा परिषदा व ग्रामपंचायतीना सूचना वेण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या पाणी पुरवठा योजनायरील पाणीपट्टीची आकारणी योजनेवरील खर्चाच्या

प्रमाणात करन ती वसूल करान योजनेच्या देखापाल व दुरुस्तीचा सर्व तसेच पाटवंधारे महाराष्ट्राची पाणीपट्टी आणि योजनेची दीज बीले त्यातूनच भागविली जातील असे पहाणे हे त्यांचे आद्य कर्तव्य आहे. यासाठी शासन अनुदानापर अवलंबून राहणे अबोग्य आहे म अन्य उत्पादातुन त्यावर खर्च करणे हेही यापुढे अनियमितसा भगवान्यात येईल आधी गंवीर भीव सर्व संबंधितांनी व्यावी. तसेच वसूलीशी संबंधित अधिकाऱ्यांच्या गोपनीय अहवातसाठी १००% वसूलीचे उद्दिष्ट दाव व त्याची तुलना प्रत्यक्ष वसूलीशी करून त्यावाधारे त्यांचा गोपनीय व्यावाल लिहिल्यात याया.

६. हे परिपत्रक ग्राम विकास विभाग व धार्मी पुरवठा विभागाच्या संयुक्त घोरणामुळे निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नोंदाने,

२०३०
(एस.एस.हुसैन)
प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- प्रधान सचिव, धार्मी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- सचिव, पाटवंधारे (ला.क्षे.वि.) मंत्रालय, मुंबई
- सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग (जलसंचारण) मंत्रालय, मुंबई.
- विभागीय आयुक्त (सर्व)
- महालेखापाल महाराष्ट्र-१ मुंबई (लेखा परिषद)
- महालेखापाल महाराष्ट्र-२ नागपूर (लेखा परिषद)
- महालेखापाल महाराष्ट्र-१ मुंबई (लेखा व अनुशेषता)
- महालेखापाल महाराष्ट्र-२ नागपूर (लेखा व अनुशेषता)
- मुख्य लेखा परिषक, स्थानिक निवी लेखा कोकण भवन, बेलापूर, नवी मुंबई
- उपमुख्य लेखा परिषक, स्थानिक निवी लेखा कोकण भवन, बेलापूर, नवी मुंबई नाशिक/पुणे/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर
- मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत), जिल्हा परिषद (सर्व)
- अधिकारी अभियंता, पाटवंधारे महाराष्ट्र (सर्व)
- कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण धार्मी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद (सर्व)
- कार्यकारी अभियंता, लघु पाटवंधारे विभाग, जिल्हा परिषद (सर्व)
- उप अभियंता, ग्रामीण धार्मी पुरवठा स्पष्टप्रिभाग, जिल्हा परिषद (सर्व)
- गट विकास अधिकारी (सर्व)

हया परिपत्रकाची ग्रन्त आपल्या अधिनस्त असलेल्या सर्व ग्राम पंचायतीच्या सरपंथ/ग्रामसेवक यांना देऊन त्याची पोच या विभागास त्वरित झादर करावी.

- सह सचिव (सर्व) ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- उप सचिव (सर्व) ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- अवर सचिव (सर्व) ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- कार्या.अधिकारी (सर्व) ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- नियंत्र नस्ती, कार्या.विळ-३, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.